T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO **:** 2025/72
KARAR NO **:** 2025/249
KARAR TR **:** 08/04/2025

ÖZET: Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonunun 6758 sayılı Kanun'un 19. ve 20. maddeleri kapsamında davacının hissedarı olduğu ve TMSF nin kayyım olarak *atandığı* şirket'in ticari ve iktisadi bütünlüğünün satışına ilişkin kararının iptali istemiyle açılan davanın, İDARİ YARGI YERİNDE görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı **:** N.S
Vekili **:** Av. Ö. B
Davalı **:** Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu (TMSF)
Vekili **:** Av. A. K. B

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Davacı vekili, 18/06/2022 tarih ve 31870 sayılı Resmi Gazete'de ilan edilen müvekkilinin hissedarı olduğu ve TMSF nin kayyım olarak atandığı, ... Gıda Sanayi ve Ticaret A.Ş.'nin (ticari ve iktisadi bütünlüğünün) 6758 sayılı Kanun'un 19 ve 20. *maddeleri* ile 5411 sayılı Kanun'un 134. maddesi uyarınca kapalı zarf ve açık artırma usullerinin birlikte uygulanması suretiyle cebri icra yoluyla haciz, rehin gibi yasal takyidatlardan ari olarak ihale şartnamesinde belirtilen kayıt ve şartlarla 26/07/2022 tarihli (Dava dilekçesinde 25/07/2022 tarihinde gerçekleşeceği yazılmış ise de, bu tarihin ihaleye son teklif verme tarihi olduğu anlaşılmıştır.) satış işleminin; mülkiyet hakkının ihlal edildiği, ihale bedelinin doğru bir şekilde belirlenmediğini ileri sürerek, iptali istemiyle idari yargı yerinde dava açmıştır.

II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

A. İdari Yargıda

2. İstanbul 13. İdare Mahkemesi 16/01/2023 tarih ve E.2022/1474, K.2023/47 sayılı kararı ile, uyuşmazlığın esasını inceleyerek davanın reddine karar vermiş; söz konusu kararın davacı ve davacı yanında yer alan müdahiller tarafından temyizi üzerine; Danıştay 13. Dairesi 18/05/2023 tarih ve E.2023/904, K.2023/2517 sayılı kararıyla, çözümü adlî yargının görevinde olan, 2577 sayılı Kanun ve bu kanunda düzenlenen usullerin uygulanmasına ve öncelikle sonuçlandırılması özel önem taşıyan uyuşmazlık olarak nitelendirilmesine imkan bulunmayan ve bu anlamda ivedi yargılama usulü kapsamında yer almayan dava konusu uyuşmazlığa ilişkin olarak, genel yargılama usulü yerine ivedi yargılama usûlü uygulanarak karar verilmesinde de usul hükümlerine uygunluk bulunmadığından, davacının ve davacı yanında müdahillerin temyiz istemlerinin kabulüne; kararın bozulmasına hükmetmiştir.

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden 4+bSOC4 - zEdOOg2 - Tf0p92E - vYpacY= ile erişebilirsin

3. **İstanbul 13. İdare Mahkemesi 31/10/2023 tarih ve E.2023/2045, K.2023/2074 sayılı kararı** ile, davanın 2577 sayılı Kanun'un 15/1-a maddesi uyarınca görev yönünden reddine karar vermiş, bu karara karşı istinaf yoluna başvurulması üzerine, İstanbul Bölge İdare Mahkemesi 10. İdari Dava Dairesi 08/02/2024 tarih ve E.2024/149, K.2024/215 sayılı kararı ile, istinaf başvurusunun reddine karar vermiş, kararın temyiz edilmesi üzerine Danıştay Onüçüncü Dairesi 08/05/2024 tarih ve 2024/773, K.2024/2072 sayılı kararı ile temyiz talebinin reddine ve kararın onanmasına kesin olarak karar vermiş, karar kesinleşmiştir. Mahkeme kararının ilgili kısımları şöyledir:

"...Dosyanın incelenmesinden, davacının hissedarı olduğu şirkete Acıpayam Sulh Ceza Hakimliği'nin 09/12/2016 tarih ve 2016/509 D.İş sayılı kararı ile davalı idarenin kayyım olarak atanmasına karar verildiği, Denizli 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nin E:2017/123 sayılı esasına kayden açılan davada verilen 10/12/2018 tarihli ek kararla davalı idarenin kayyımlık yetkisinin kaldırılmasına karar verildiği, anılan dava dosyasında verilen 19/12/2018 tarihli karar ile kayyım olarak Denizli Defterdarı A.S, Denizli Barosu avukatlarından Av. R.A ve Yeminli Mali Müşavir K.Ç'in atandığı, anılan dava dosyasında verilen 02/01/2019 tarihli kararla ise aynı mahkemece verilen 19/12/2018 tarihli kararın kaldırılarak kayyım olarak tekrar Fon'un atandığı, 5411 sayılı Bankacılık Kanunu'nun 134. maddesi uyarınca şirkete ait tüm mal, hak ve varlıkların bir araya getirilmesi suretiyle "... Gıda Ticari ve İktisadi Bütünlüğü"nün oluşturulduğu, Fon Kurulu'nun ticarî ve iktisadî bütünlüğün satışına ilişkin 25/07/2019 tarih ve 2019/399 sayılı kararında, şirketin 2017 ve 2018 yıllarını yüksek tutarda kur zararı ve finansman giderinin etkisiyle zarar ile kapattığı belirtilerek 6758 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca şirketin mali durumunun sürdürülebilir olmadığı gerekçesiyle oluşturulan bütünlüğün ihaleyle satışına karar verildiği görülmektedir.

Danıştay 13. Dairesi'nin tüm üyelerinin katılımıyla 02/11/2022 tarihinde yapılan toplantıda alınan karar ile, davalının kayyım sıfatıyla yönettiği şirketlerin hak ve taraf ehliyetlerini koruduğu, anılan şirketlere ilişkin olarak kayyımın ticârî gerekliliklere göre gerçekleştirdiği iş ve işlemlerin idarî işlem ve eylem niteliğinde olmadığı, kayyım sıfatıyla ticârî kural ve teamüllere dayanılarak tesis edilen işlemlerde kamu yararının değil ticârî faaliyet gereklerinin esas alındığı ve kayyım işlemlerinin idare hukuku ilkelerine göre değil ticaret hukuku ilkelerine göre tesis edildiği dikkate alınarak uyuşmazlığın esas itibarıyla Türk Medenî Kanununda düzenlenen kayyımlık görevinin nasıl îfâ edileceğine dair ilke ve kurallar ile Türk Ticaret Kanunu hükümleri dikkate alınmak suretiyle adlî yargı yerlerince çözümlenmesi gerektiği sonucuna varılmıştır.

Bu itibarla, davanın görev yönünden reddine karar verilmesi gerekmektedir.

Öte yandan, 2577 sayılı Kanun'un "Kapsam ve nitelik" başlıklı 1. maddesinin ilk fıkrasında, "Danıştay, bölge idare mahkemeleri, idare mahkemeleri ve vergi mahkemelerinin görevine giren uyuşmazlıkların çözümü, bu Kanunda gösterilen usûllere tâbidir." kuralına yer verilmiştir.

2577 sayılı Kanun'a 6545 sayılı Kanun'un 18. maddesiyle eklenen "İvedi yargılama usulü" başlıklı 20/A maddesinin 1. fıkrasının (a) bendinde, ihaleden yasaklama kararları hariç ihale işlemlerinden doğan uyuşmazlıklarda söz konusu yargılama usulünün uygulanacağı; (g) bendinde ise, verilen nihaî kararlara karşı tebliğ tarihinden itibaren on beş gün içinde temyiz yoluna başvurulabileceği kurala bağlanmıştır.

Anayasa'nın 142. maddesi uyarınca, Mahkemelerin kuruluşu, görev ve yetkileri, işleyişleri ve yargılama usulleri kanunla düzenlenir. Kanun yolları da, yargılama usûlleri arasında yer alır. Yargı yerlerince yapılacak incelemeler sonunda verilecek kararlardan hangisinin kesin olduğunun belli edilmesi dahi, anılan madde hükmü ile Anayasa'daki temel ilkelere ve güvence kurallarına aykırı olmamak üzere yasa koyucunun takdirine bırakılmıştır (AYM kararı, E:1985/23, K:1986/2, Karar tarihi: 20/01/1986).

Anayasa'nın bütünlüğü ilkesi gereği mahkemelerin kuruluşu, görev ve yetkileri, işleyişi ve yargılama usullerinin kanunla düzenleneceğini belirten Anayasa'nın 142. maddesinin de kanuni hâkim güvencesinin değerlendirilmesinde gözönünde bulundurulması gerektiği açıktır. Kanuni

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden 4+bSOC4 - zEdOOg2 - Tf0p92E - vYpacY= ile erişebilirsin

hâkim güvencesi, mahkemelerin kuruluş ve yetkileri ile izleyecekleri yargılama usulünün kanunla düzenlenmesini ve dava konusu olay ortaya çıkmadan önce belirlenmesini gerektirir. Bu düzenleme Anayasa Mahkemesi kararlarında, kişinin hangi mahkemede yargılanacağını önceden ve kesin olarak bilmesini gerektiren doğal hâkim ilkesini koruyan bir hüküm olarak ele alınmaktadır (AYM kararı, Muhammed Deniz başvurusu, B. No: 2014/10728, Karar tarihi:18/07/2018).

Aktarılan kanunî düzenlemelere göre, 6545 sayılı Kanunla yapılan değişikliklerle birlikte 20/07/2016 tarihinden sonra ilk derece mahkemelerince verilen kararlara karşı genel kanun yolunun istinaf olarak belirlendiği, yalnızca 2577 sayılı Kanun'un 46. maddesinde tahdidî olarak sayılan uyuşmazlıklarla ilgili kararlara karşı istinaf kanun yolundan sonra temyiz kanun yoluna da başvurulabileceği, 2577 sayılı Kanun'da düzenlenen özel ve istisnai bir yargılama usûlü olan ivedi yargılama usulüne tâbi olan uyuşmazlıklarla ilgili olarak ise ilk derece mahkemelerince verilen kararlara karşı hangi tarihte verildiğine bakılmaksızın doğrudan temyiz kanun yoluna başvurulabileceği açıktır.

2577 sayılı Kanun'un 1. maddesinin ilk fıkrası uyarınca idarî yargının görevine giren uyuşmazlıkların çözümü bu Kanun'da gösterilen usûllere tâbi bulunduğundan ve anılan Kanun'un 20/A maddesinde yer verilen ivedi yargılama usûlü öncelikle ve süratle sonuçlandırılması önem taşıyan bazı idarî dava türleri için öngörülen özel bir yargılama usûlü olduğundan; adlî yargının görevinde olduğu değerlendirilen uyuşmazlıklar bakımından Danıştay, bölge idare mahkemeleri, idare mahkemeleri ve vergi mahkemelerinin görevine giren uyuşmazlıkların çözümünde uygulanacak usûlü belirleyen 2577 sayılı Kanun'da düzenlenen özel bir yargılama usûlü olan ivedi yargılama usûlü uygulanarak karar verilmesi mümkün değildir. Ayrıca, istisnaî bir yargılama usûlü olan ivedi yargılama usûlünün bu şekilde geniş bir yorum yoluyla genel yargılama usûlü yerine uygulanmasının Anayasal kurallar uyarınca Kanunla belirlenmesi zorunlu olan yargılama usûlüne ilişkin konulardan biri olan mahkeme kararlarına karşı başvurulacak kanun yolunu etkileyeceği açıktır.

Bu itibarla, çözümü adlî yargının görevinde olan, 2577 sayılı Kanun ve bu Kanunda düzenlenen usûllerin uygulanmasına ve öncelikle sonuçlandırılması özel önem taşıyan uyuşmazlık olarak nitelendirilmesine imkân bulunmayan ve bu anlamda ivedi yargılama usulü kapsamında yer almayan dava konusu uyuşmazlığa ilişkin olarak, ivedi yargılama usûlü yerine genel yargılama usûlünün uygulanması gerekmektedir.

Açıklanan nedenlerle;

1-Görevli yargı merciinde ayrı ve müstakil bir dava açılmakta serbest olmak üzere 2577 sayılı Kanun'un 15/1-a maddesi uyarınca davanın görev yönünden reddine..."

4. Davacı vekili bu kez, aynı istemle adli yargı yerinde dava açmıştır.

B. Adli Yargıda

5. **İstanbul 4. Asliye Ticaret Mahkemesi 25/09/2024 tarih ve E.2024/485, K.2024/118 sayılı kararı** ile, dava konusu uyuşmazlığın idari yargıda görülmesi gerektiği gerekçesiyle yargı yolunun caiz olmaması nedeniyle davanın HMK 114/1-b, 115/2 hükümleri uyarınca usulden reddine karar vermiş, bu karar taraflarca yasal süresi içerisinde istinaf edilmediğinden kesinleşmiştir . Kararın ilgili kısımları şöyledir:

"...Somut olayda; satış kararı şirketin genel kurulu ve yönetim kurulu tarafından alınmamış, genel kurul yetkilerinin kullanılması kapsamında TMSF tarafından alınmıştır. Dolayısıyla dava dışı şirket tarafından alınmış bir karar bulunmamaktadır. Bu durumda İzmir Bölge İdare Mahkemesinin 6. İdare Dava Dairesinin 2019/1913 ve 2019/1606 sayılı kararında da belirtildiği üzere Fon kurulu kararları, idare hukuku kuralları içerisinde kamu hizmetinin yürütülmesi amacıyla kamu gücü kullanılarak tek yanlı irade ile tesis edilen idari işlemler, idari eylemler ve idari sözleşmelerden doğan uyuşmazlık niteliğinde olup, davaların çözümünün idari yargı alanına girmektedir.

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden 4+bSOC4 - zEdOOg2 - Tf0p92E - vYpacY= ile erişebilirsin

Bu nedenle; TMSF'nin kayyım olarak atandıktan sonra aldığı ticari ve iktisadi bütün ve bu karar gereğince davacının şahsi mal varlığının satılmasına ilişkin davanın adli yargının görev alanında kalmadığı, idari yargı denetimine tabi olduğu anlaşılmaktadır. (Benzer şekilde Yargıtay 11. HD : 2023/2589 E, 2023/2902 K,)

HMK.m.114/1-b,c bendlerine göre yargı yolunun caiz olması ve mahkemenin görevli olması dava şartları arasında sayılmıştır. Dava şartlarının, yargılamanın her aşamasında resen gözetilmesi gerektiği anlaşıldığından davanın yargı yolunun caiz olmaması dava şartı nedeniyle usulden reddine karar verilmiştir.

HÜKÜM: Gerekçesi yukarıda açıklanan nedenlerle;

1- Davanın yargı yolunun caiz olmaması nedeniyle HMK 114/1.b ve 115/2 maddeleri uyarınca usulden REDDİNE,

2- Alınması gereken 427,60 TL karar harcının davacıdan tahsili ile hazineye gelir kaydına,

3-İstanbul 13. İdare Mahkemesinin 2023/2045 esas, 2023/2074 karar sayılı ilamı ile Mahkememiz kararı arasında yargı yolu uyuşmazlığı bulunduğundan kararın kesinleşmesine müteakip talep halinde 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesi Kanunu'nun 15. Maddesi uyarınca; İstanbul 13. İdare Mahkemesinin 2023/2045 esas, 2023/2074 karar sayılı dosyası da temin edilerek yargı yolunun belirlenmesi için dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesine..."

6. İstanbul 4. Asliye Ticaret Mahkemesince, olumsuz görev uyuşmazlığının giderilmesi istemiyle dava dosyaları res'en Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmiştir.

III. İLGİLİ HUKUK

7. 2577 sayılı *İdari* Yargılama Usulü Kanunu'nun *"İdari dava türleri ve idari yargı yetkisinin sınırı:"* başlıklı 2. maddesi şöyledir:

"1. (Değişik: 10/6/1994-4001/1 md.) İdari dava türleri şunlardır:

a) (İptal: Anayasa Mahkemesinin 21/9/1995 tarihli ve E:1995/27, K:1995/47 sayılı kararı ile; Yeniden Düzenleme: 8/6/2000-4577/5 md.) İdarî işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlâl edilenler tarafından açılan iptal davaları,

b) İdari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları,

c) (Değişik: 18/12/1999-4492/6 md.) Tahkim yolu öngörülen imtiyaz şartlaşma ve sözleşmelerinden doğan uyuşmazlıklar hariç, kamu hizmetlerinden birinin yürütülmesi için yapılan her türlü idari sözleşmelerden dolayı taraflar arasında çıkan uyuşmazlıklara ilişkin davalar.

2. İdari yargı yetkisi, idari eylem ve işlemlerin hukuka uygunluğunun denetimi ile sınırlıdır. İdari mahkemeler; yerindelik denetimi yapamazlar, yürütme görevinin kanunlarda ve Cumhurbaşkanlığı Kararnamelerinde gösterilen şekil ve esaslara uygun olarak yerine getirilmesini kısıtlayacak, idari eylem ve işlem niteliğinde veya idarenin takdir yetkisini kaldıracak biçimde yargı kararı veremezler."

3. (Mülga: 2/7/2018 - KHK-703/185 md.)"

8. 5271 sayılı Ceza Muhakemeleri Kanunu'nun *"Şirket yönetimi için kayyım tayini"* başlıklı 133. maddesi şöyledir:

"(1) Suçun bir şirketin faaliyeti çerçevesinde işlenmekte olduğu hususunda kuvvetli şüphe sebeplerinin varlığı ve maddi gerçeğin ortaya çıkarılabilmesi için gerekli olması halinde; soruşturma ve kovuşturma sürecinde, hâkim veya mahkeme, şirket işlerinin yürütülmesiyle ilgili olarak kayyım atayabilir. Atama kararında, yönetim organının karar ve işlemlerinin geçerliliğinin kayyımın onayına bağlı kılındığı veya yönetim organının yetkilerinin ya da yönetim organının yetkileri ile birlikte ortaklık payları veya menkul kıymetler idare yetkilerinin

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden 4+bSOC4 - zEdOOg2 - Tf0p92E - vYpacY= ile erişebilirsin

tümüyle kayyıma verildiği açıkça belirtilir. Kayyım tayinine ilişkin karar, ticaret sicili gazetesinde ve diğer uygun vasıtalarla ilan olunur.[28]

(2) Hâkim veya mahkemenin kayyım hakkında takdir etmiş bulunduğu ücret, şirket bütçesinden karşılanır. Ancak, soruşturma veya kovuşturma konusu suçtan dolayı kovuşturmaya yer olmadığı veya beraat kararının verilmesi halinde; ücret olarak şirket bütçesinden ödenen paranın tamamı, kanunî faiziyle birlikte Devlet Hazinesinden karşılanır.

(3) İlgililer, atanan kayyımın işlemlerine karşı, görevli mahkemeye 22.11.2001 tarihli ve 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu ve 29.6.1956 tarihli ve 6762 sayılı Türk Ticaret Kanunu hükümlerine göre başvurabilirler.

(4) Bu madde hükümleri ancak aşağıda sayılan suçlarla ilgili olarak uygulanabilir.

a) Türk Ceza Kanununda yer alan,

1. Göçmen kaçakçılığı ve insan ticareti (madde 79, 80),

2. Uyuşturucu veya uyarıcı madde imal ve ticareti (madde 188),

3. Parada sahtecilik (madde 197),

4. Fuhuş (madde 227),

5. Kumar oynanması için yer ve imkân sağlama (madde 228),

6. Zimmet (madde 247),

7. Suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama (madde 282),

8. Silahlı örgüt (madde 314) veya bu örgütlere silah sağlama (madde 315),

9. Devlet Sırlarına Karşı Suçlar ve Casusluk (madde 328, 329, 330, 331, 333, 334, 335, 336, 337),

Suçları,

b) Ateşli Silahlar ve Bıçaklar İle Diğer Aletler Hakkında Kanunda tanımlanan silah kaçakçılığı (madde 12) suçları,

c) Bankalar Kanununun 22 nci maddesinin (3) ve (4) numaralı fıkralarında tanımlanan zimmet suçu,

d) Kaçakçılıkla Mücadele Kanununda tanımlanan ve hapis cezasını gerektiren suçlar,

e) Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanununun 68 ve 74 üncü maddelerinde tanımlanan suçlar.

(5) (Ek: 1/7/2016-6723/32 md.) Bu madde uyarınca atanan kayyımların görevleriyle ilgili iş ve işlemlerinden dolayı tazminat davaları, 142 ila 144 üncü maddeler uyarınca Devlet aleyhine açılır. Devlet, ödediği tazminattan dolayı görevinin gereklerine aykırı hareket etmek suretiyle görevini kötüye kullanan kayyımlara bir yıl içinde rücu eder."

9. 5411 sayılı Bankalar Kanunu'nun, *"Fonun kuruluş ve bağımsızlığı"* başlıklı 111. maddesi şöyledir:

"Bu Kanun ve ilgili diğer mevzuat ile verilen yetkiler çerçevesinde tasarruf sahiplerinin hak ve menfaatlerinin korunması amacıyla, mevduatın ve katılım fonlarının sigorta edilmesi, Fon bankalarının yönetilmesi, mali bünyelerinin güçlendirilmesi, yeniden yapılandırılması, devri, birleştirilmesi, satışı, tasfiyesi, Fon alacaklarının takip ve tahsili işlemlerinin yürütülmesi ve sonuçlandırılması, Fon varlık ve kaynaklarının idare edilmesi ve Kanunla verilen diğer görevlerin ifası için kamu tüzel kişiliğini haiz, idarî ve mali özerkliğe sahip Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu kurulmuştur.

Fon görevini yaparken bağımsızdır. Fonun kararları yerindelik denetimine tâbi tutulamaz. Hiçbir organ, makam, merci veya kişi, Fon Kurulunun kararlarını etkilemek amacıyla emir ve talimat veremez.

Fon, Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu Kurulu ile Başkanlıktan oluşur.

Fonun merkezi İstanbul'dadır. Fon, görevli ve yetkili olduğu alanın yoğun olduğu illerde olmak ve sayısı üçü geçmemek kaydıyla Cumhurbaşkanı kararıyla yurt içi temsilcilik ve tahsilat birimleri açabilir.

Fon, 3346 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri ile Fonların Türkiye Büyük Millet Meclisince Denetlenmesinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun, 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu ile 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu hükümlerine tâbi değildir.

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden 4+bSOC4 - zEdOOg2 - Tf0p92E - vYpacY= ile erişebilirsin

Fon, görev ve yetkilerini etkin şekilde yerine getirmek amacıyla, yeterli sayı ve nitelikte personeli istihdam eder.

Fonun malları Devlet malı hükmündedir. Fonun mal, hak ve alacakları haczedilemez ve rehnedilemez. "

10. 6758 sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabul Edilmesine Dair Kanun'un, *"Kayyımlık yetkisinin devri ve tasfiye"* başlıklı 19. maddesi şöyledir:

"(1) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce terör örgütlerine aidiyeti, iltisakı veya irtibatı nedeniyle 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun 133 üncü maddesi uyarınca kayyım atanmasına karar verilen şirketlerde görev yapan kayyımların yetkileri, hakim veya mahkeme tarafından Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna devredilir ve devirle birlikte kayyımların görevleri sona erer.

(2) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten sonra ve olağanüstü halin devamı süresince terör örgütlerine aidiyeti, iltisakı veya irtibatı nedeniyle Ceza Muhakemesi Kanununun 133 üncü maddesi uyarınca şirketlere ve bu Kanunun 13 üncü maddesi uyarınca varlıklara kayyım atanmasına karar verildiği takdirde, kayyım olarak Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu atanır.

(3) (Değişik:26/5/2022-7407/16 md.) 20/7/2016 tarihli ve 2016/9064 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla ülke genelinde ilan edilen olağanüstü hal kapsamında yürürlüğe konulan kanun hükmünde kararnameler gereğince kapatılan ve Vakıflar Genel Müdürlüğüne veya Hazineye devredilen şirketler hariç olmak üzere; birinci ve ikinci fıkra kapsamındaki şirketler, soruşturma ve kovuşturma sonuna kadar, Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonunun gözetiminde, Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonunun atadığı yöneticiler tarafından ticari teamüllere uygun olarak ve basiretli tüccar gibi yönetilir. Bu şirketlerin yöneticileri Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu tarafından atanır ve görevden alınır. Bu şirketlerin mali durumu, ortaklık yapısı, piyasa koşulları veya diğer sorunları nedeniyle şirketin yahut varlıklarının veya 5271 sayılı Kanunun 128 inci maddesinin onuncu fıkrasında belirtilen malvarlığı değerlerinin veya hakkında şahıs kayyımlık kararı bulunmasa dahi anılan şirket ve/veya malvarlığı değerlerinde payları bulunup aleyhlerinde mahkemece kaçak kararı verilen kişilerin bu paylarının kısmen veya tamamen satılmasına veya feshi ile tasfiyesine Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu tarafından karar verilebilir. Satış ve tasfiye işlemleri ilgili şirketin yönetim/müdürler kurulu veya Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu tarafından yerine getirilir. Satılan şirketlerin kayyımlık kararı, hisselerinin devrini müteakip Fonun talebi üzerine ilgili mahkeme veya hakimliklerce kaldırılır. Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Fon Kurulu tarafından belirlenir.

(4) (Ek: 17/4/2017-KHK-690/73 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7077/63 md.) Üçüncü fıkra kapsamında gerçekleştirilen varlık ve malvarlığı değeri satışlarına bağlı olarak elde edilen gelirden borçlar ödendikten sonra kalan tutar, şirket işlerinde kullanılabilir. Üçüncü fıkra kapsamında gerçekleştirilen fesih ve tasfiye işlemleri sonunda borçlar ödendikten sonra kalan tutar, yargılamanın kesin hükümle sonuçlandırılmasına kadar bir kamu bankasında açılan hesapta nemalandırılır.2

(5) (Ek: 17/4/2017-KHK-690/73 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7077/63 md.) Üçüncü fıkra kapsamında gerçekleştirilen satış ve tasfiye işlemlerinde azınlık hisselerinin sahiplerinin rızası aranmaz.2

(6) (Ek: 17/4/2017-KHK-690/73 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7077/63 md.) Kayyımlık görevi Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu tarafından yürütülen şirketler, açtıkları davalarda harçtan muaftır.

(7) Birinci ve ikinci fıkralar uyarınca Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonunun kayyım olarak atanmasına karar verilen şirket, taşınmaz, hak, varlık ve alacaklar hakkında Ceza Muhakemesi Kanununun 128 inci maddesi uyarınca verilen el koyma ve tedbir kararları, kayyım yetkisinin Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna devriyle birlikte kendiliğinden kalkar.2

(8) (Ek: 15/8/2017-KHK-694/180 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7078/174 md.) (Değişik:26/5/2022-7407/16 md.) Kayyımlarının yetkileri Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna devredilen veya Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonunun kayyım olarak atandığı şirketlerde,

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden 4+bSOC4 - zEdOOg2 - Tf0p92E - vYpacY= ile erişebilirsin

şirketin ortaklarının şirkette sahip olduğu pay oranında yeni kurulacak şirketlerde pay sahibi olmaları koşuluyla şirket yönetim organının önerisi ve Fon Kurulu kararıyla yeni şirket kurulmasına karar verilebilir. Bu halde şirket ortaklarının yeni şirket kurulmasına ilişkin izin ve muvafakati aranmaz. Kurulacak şirketin sermayesi kayyımlarının yetkileri Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna devredilen veya Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonunun kayyım olarak atandığı şirket tarafından ayni veya nakdi olarak karşılanır. Yeni şirket kuruluşuna ilişkin hususlar şirketlerin yönetim organlarınca hazırlanır ve Fon Kurulunun onayına sunulur. Fon Kurulu kararıyla kuruluş gerçekleşir ve tescile tabi tüm hususlar her türlü vergi, resim ve harçtan muaf olmak üzere ilgili ticaret sicilinde resen tescil ve ilan olunur. Bu fıkra uyarınca gerçekleştirilecek kuruluş işlemleri ilgili mevzuata tabi olmaksızın uygulanır. Yeni kurulan şirkette kayyımlık yetkisi bir mahkeme veya hakim kararına gerek olmaksızın Fona devredilmiş sayılır.

(9) (Ek: 15/8/2017-KHK-694/180 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7078/174 md.) (Değişik:26/5/2022-7407/16 md.) Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonunun kayyımlık görevini yürüttüğü şirketlerin genel kurullarının yetkileri, 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu hükümlerine tabi olunmaksızın Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu tarafından kullanılabilir. Bu kapsamda bir şirketin bölünmesine karar verilmesi halinde Fon, bölünme yolu ile kurulan bu şirkete kayyım atanır.

(10) (Ek: 15/8/2017-KHK-694/180 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7078/174 md.) (Mülga:26/5/2022-7407/16 md.)

(11) (Ek:26/5/2022-7407/16 md.) Fonun, yönetim organı yetkilerini ya da yönetim organı yetkileri ile birlikte ortaklık payları veya menkul kıymetler idare yetkilerini haiz kayyım olarak görevlendirildiği şirketlerde ana sözleşmelerine bağlı olmaksızın, kayyım atanmasından önceki dönem bilanço ve kâr/zarar hesaplarını tasdik ile bu dönemlerde görev yapan yönetim/müdürler kurullarını ibra etmek anlamına gelmemek kaydıyla, bu maddenin dokuzuncu fıkrası çerçevesinde, şirketlere kayyım atanan faaliyet dönemini izleyen dönemden başlamak üzere kısmen ya da tamamen kâr dağıtımına karar verilebilir. Dağıtımına karar verilen kâr; milli güvenliğe tehdit oluşturduğu tespit edilen yapı, oluşum veya gruplara ya da terör örgütlerine üyeliği veya iltisakı ya da bunlarla irtibatı nedeniyle haklarında mahkûmiyet kararı bulunmayan hissedarlara payları oranında ödenir. Soruşturma veya kovuşturması devam edenlerin hissesine isabet edecek kâr payı; kovuşturmaya yer olmadığına, beraate, ceza verilmesine yer olmadığına, davanın reddine veya düşmesine ilişkin kararın kesinleşmesine kadar ödenmeyerek Fon hesaplarında tutulur. Hakkında soruşturma, kovuşturma bulunmama veya müsadere kararı verilmemiş olma koşulu, borsada işlem gören hisseler bakımından aranmaz. Kâr dağıtımı kararı ilişkili olduğu faaliyet dönemi mali verilerinin ve tablolarının tasdiki anlamına gelmez. Dağıtıma ilişkin hususlar Fon Kurulu tarafından belirlenir.

11. 6758 sayılı Kanun'un, *"Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonunun satış ve tasfiyeye ilişkin yetkileri"* başlıklı 20. maddesi şöyledir:

"(1) (Değişik:26/5/2022-7407/17 md.) 19/10/2005 tarihli ve 5411 sayılı Bankacılık Kanunu ile temettü hariç ortaklık hakları ile yönetim ve denetimi Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu tarafından devralınan banka/şirketler ve bunların varlıkları ile ilgili olarak Fona verilen yetkiler, bu Kanun ile Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna verilen kayyımlık görevi ile satış veya tasfiye işlemlerinde, bu şirketlerin yahut bunların sahiplerinin Fona borçlu olup olmadığına ve varlıkları üzerinde Fon haczi bulunup bulunmadığına bakılmaksızın kıyasen uygulanır. Yönetim ve denetimi veya kayyımlık yetkisi Fona devredilen veya Fonun kayyım olarak atandığı banka/şirketleri ve ortaklık paylarını soruşturma, kovuşturma veya iflas ve tasfiye süresince yönetmek ve temsil etmek üzere atananlar, görevlendirilenler veya atananlar tarafından temsil yetkisini haiz olmak üzere görevlendirilenler ile 5271 sayılı Kanunun 128 inci maddesinin onuncu fıkrasına göre malvarlığı değerlerinin yönetimi amacıyla atananlar, görevlendirilenler veya atananlar tarafından temsil yetkisini haiz olmak üzere görevlendirilenler ve bu kapsamda icra edilen iş ve işlemler hakkında 8/11/2016 tarihli ve 6755 sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Alınması Gereken Tedbirler ile Bazı Kurum ve Kuruluşlara Dair Düzenleme Yapılması

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden 4+bSOC4 - zEdOOg2 - Tf0p92E - vYpacY= ile erişebilirsin

Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabul Edilmesine Dair Kanunun 37 nci maddesi uygulanır. Şirketlerin tasfiye işlemlerini yürütmek üzere Fon Kurulu tarafından görevlendirilen tasfiye komisyonu, adli işlemler veya davalar bakımından taraf ehliyetine sahiptir. Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonunun kayyım olarak atandığı şirketlerin ya da ortaklık paylarının bu madde kapsamında satışından elde edilecek tutardan, Fonun satış, dava veya avukatlık masrafları düşüldükten sonra kalan tutar yargılamanın kesin hükümle sonuçlandırılmasına kadar bir hesapta nemalandırılır. Şirket varlıklarının veya malvarlığı değerlerinin bu madde kapsamında satışından elde edilecek tutarlar ise, 5411 sayılı Kanunun 134 üncü maddesi uyarınca oluşturulan sıra cetveline göre dağıtılır. Sıra cetveline göre dağıtım yapıldıktan sonraki bakiye, bu Kanunun 19 uncu maddesinin dördüncü fıkrasında yer alan işlemlerin tesisi için şirket hesaplarına aktarılır. Ortaklık paylarının satışında, satışa ilişkin masraflar ile dava veya avukatlık masrafları, milli güvenliğe tehdit oluşturduğu tespit edilen yapı, oluşum veya gruplara ya da terör örgütlerine üyeliği veya iltisakı ya da bunlarla irtibatı bulunmayan hissedarların payından düşülmez.

(2) (Değişik:26/5/2022-7407/17 md.) Şirket varlıklarının ticari ve iktisadi bütünlük yoluyla satışına karar verilmesi halinde Fon Kurulu, geçmiş dönem borçlarını, bu borçların FETÖ/PDY terör örgütüne aidiyeti, iltisakı veya irtibatı olmayan kişilerle gerçek mal veya hizmet ilişkisine dayanması ve 5411 sayılı Kanunun 134 üncü maddesinde belirtilen koşulları karşılaması şartıyla ihale bedelinden ödemeye veya ihale alıcısına ödettirmeye yetkilidir.

(3) Bu madde hükümleri, kapatılan kurum, kuruluş, özel radyo ve televizyonlar, gazete, dergi, yayınevi ve dağıtım kanallarının veya bunların bağlı olduğu şirketlerin Hazine tarafından devralınan varlıklarının satış ve tasfiyesini teminen Maliye Bakanlığınca Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna devredilmesi durumunda da uygulanır. Devredilen varlıkların satışından elde edilen tutarlar Maliye Bakanlığına aktarılır.

(4) (Ek: 2/1/2017-KHK-687/11 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7076/11 md.) 20/7/2016 tarihli ve 2016/9064 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla ülke genelinde ilan edilen olağanüstü hal kapsamında yürürlüğe konulan kanun hükmünde kararnameler gereğince kapatılan özel radyo ve televizyonların; 15/7/2016 tarihi itibarıyla sahip oldukları yayın lisansları, 15/2/2011 tarihli ve 6112 sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayın Hizmetleri Hakkında Kanunun geçici 4 üncü maddesinin birinci fıkrası kapsamındaki yayın hakları, frekans ve kanal kullanımı ile Radyo ve Televizyon Üst Kurulu nezdindeki benzeri izinleri Maliye Bakanlığının bu yöndeki talebi üzerine Radyo ve Televizyon Üst Kurulu tarafından ihya edilir. İhya edilen bu lisans ve haklar ile frekans, kanal kullanımı ve Radyo ve Televizyon Üst Kurulu nezdindeki benzeri izinlerin Maliye Bakanlığınca veya üçüncü fıkra kapsamında Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonunca, kapatılan özel radyo ve televizyonlara ait diğer varlıklarla birlikte ya da ayrı ayrı satılması durumunda bunların yeni alıcıları adına devri ve tescili işlemleri Fonun bildirimi üzerine, gerekli bilgi ve belgelerin tamamlanmasını müteakip başkaca bir işleme gerek kalmaksızın en fazla bir ay içinde tamamlanır."

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

A. İlk İnceleme

12. Uyuşmazlık Mahkemesinin Rıdvan GÜLEÇ'in Başkanlığında, Üyeler Nilgün TAŞ, Doğan AĞIRMAN, Eyüp SARICALAR, Ahmet ARSLAN, Mahmut BALLI ve Bilal ÇALIŞKAN'ın katılımlarıyla yapılan 08/04/2025 tarihli toplantısında; dosya üzerinde 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, olay kısmında belirtildiği üzere tarafları, konusu ve sebebi aynı olan davada, idari yargı yerince adli yargı yerinin görevli olduğu gerekçesiyle verilmiş ve kesinleşmiş bir görevsizlik kararı bulunmakta olup, bunun üzerine kendine gelen davayı inceleyen adli yargı yerinin sahip olduğu seçenekler ile verdiği karar bakımından bir değerlendirme yapılması gerekmektedir.

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden 4+bSOC4 - zEdOOg2 - Tf0p92E - vYpacY= ile erişebilirsin

13. 2247 sayılı Kanun'un 14. maddesinde yer alan, *"Olumsuz görev uyuşmazlığının bulunduğunun ileri sürülebilmesi için adli ve idari yargı mercilerinin tarafları, konusu ve sebebi aynı olan davada kendilerini görevsiz görmeleri ve bu yolda verdikleri kararların kesin veya kesinleşmiş olması gerekir.*

Bu uyuşmazlığın giderilmesi istemi, ancak davanın taraflarınca (…) ileri sürülebilir." hükmüne göre, idare mahkemesinin kesinleşmiş görevsizlik kararı üzerine adli yargı yerince de görevsizlik kararı verilmesi ve bu kararın kesinleşmesi halinde olumsuz görev uyuşmazlığı doğmuş olacak, hukuk alanında doğmuş bulunan bu uyuşmazlığın giderilmesi istemi ise ancak davanın taraflarınca ileri sürülebilecektir.

14. Kanun'un 19. maddesindeki *"Adli ve idari yargı mercilerinden birisinin kesin veya kesinleşmiş görevsizlik kararı üzerine kendisine gelen bir davayı incelemeye başlayan veya incelemekte olan bir yargı mercii davada görevsizlik kararı veren merciin görevli olduğu kanısına varırsa, gerekçeli bir karar ile görevli merciin belirtilmesi için Uyuşmazlık Mahkemesine başvurur ve elindeki işin incelenmesini Uyuşmazlık Mahkemesinin karar vermesine değin erteler.*

(Değişik ikinci fıkra: 23/7/2008-5791/9 md.) Yargı merciince, önceki görevsizlik kararına ilişkin dava dosyası da temin edilerek, gerekçeli başvuru kararı ile birlikte dava dosyaları Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilir..." hükmüne göre ise, adli yargı yeri, davaya bakma görevinin daha önce görevsizlik kararı veren idari yargı yerine ait olduğunu belirten gerekçeli bir karar ile doğrudan Uyuşmazlık Mahkemesine başvurma olanağına sahiptir. Şu kadar ki, başvuru kararının, görev konusunda Uyuşmazlık Mahkemesince karar verilmesine değin işin incelenmesinin ertelenmesi hususunu da içermesi gerekir.

15. Kanun koyucu, 14. maddeye göre olumsuz görev uyuşmazlığı doğması durumunda her iki yargı merciince işten el çekilmiş olduğundan başvurma iradesini davanın taraflarına bırakmış iken, bu yönteme oranla daha kısa zamanda çözüme ulaşılmasını amaçladığı 19. madde ile daha önce görevsizlik kararı veren yargı merciinden sonra davayı inceleyen yargı merciine, işten el çekmeden doğrudan Uyuşmazlık Mahkemesine başvurma olanağını tanımıştır.

16. Olayda, adli yargı yerince, görevsizlik kararı verilmekle birlikte, ayrıca idare mahkemesi kararı ile Mahkemeleri arasında yargı yolu uyuşmazlığı doğduğundan, kararın kesinleşmesinden sonra talep halinde dosyanın uyuşmazlık Mahkemesinde de karar verildiği görülmekte ise de; Mahkemece dosyanın talep olmaksızın resen Mahkememize gönderildiği anlaşılmıştır .

17. Bu haliyle, her ne kadar 2247 sayılı Kanun'da öngörülen yönteme uyulmamakta ise de, davanın taraflarınca başvuruda bulunulmadığı gözetilerek, adli yargı yerince re'sen yapılan başvurunun 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi kapsamında olduğunun kabulü ile Uyuşmazlık Mahkemesinin önüne gelmiş bulunan görev uyuşmazlığının çözüme kavuşturulması, gerek usul ekonomisine gerek Uyuşmazlık Mahkemesinin kuruluş amacına uygun olacağından görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliğiyle karar verildi.

B. Esasın İncelenmesi

18. Raportör- Hakim Şerife ÖZDOĞAN IŞIK'ın, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ'nin davada idari yargının, Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın ise davada adli yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra, gereği görüşülüp düşünüldü:

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden 4+bSOC4 - zEdOOg2 - Tf0p92E - vYpacY= ile erişebilirsin

19. Dava, davacının hissedarı olduğu ve TMSF'nin kayyım olarak atandığı ... Gıda Sanayi ve Ticaret A.Ş.'nin (ticari ve iktisadi bütünlüğünün) satışına ilişkin 18/06/2022 tarihli ve 31870 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan işlemin iptali istemiyle açılmıştır.

20. Dava dosyanın incelenmesinden; davacının hissedarı olduğu şirkete Acıpayam Sulh Ceza Hakimliğinin 09/12/2016 tarih ve 2016/509 D.İş sayılı kararı ile davalı idarenin kayyım olarak atanmasına karar verildiği, Denizli 2. Ağır Ceza Mahkemesinin E.2017/123 sayılı esasına kayden açılan davada verilen 10/12/2018 tarihli ek kararla davalı idarenin kayyımlık yetkisinin kaldırılmasına karar verildiği, anılan dava dosyasında verilen 19/12/2018 tarihli karar ile kayyım olarak Denizli Defterdarı A.S, Denizli Barosu avukatlarından Av. R.A ve Yeminli Mali Müşavir K.Ç'in atandığı, anılan dava dosyasında verilen 02/01/2019 tarihli kararla ise aynı mahkemece verilen 19/12/2018 tarihli kararın kaldırılarak kayyım olarak tekrar Fon'un atandığı, 5411 sayılı Bankacılık Kanunu'nun 134. maddesi uyarınca şirkete ait tüm mal, hak ve varlıkların bir araya getirilmesi suretiyle ... Gıda Ticari ve İktisadi Bütünlüğünün oluşturulduğu, Fon Kurulu'nun ticari ve iktisadi bütünlüğün satışına ilişkin 25/07/2019 tarih ve 2019/399 sayılı kararında, şirketin 2017 ve 2018 yıllarını yüksek tutarda kur zararı ve finansman giderinin etkisiyle zarar ile kapattığı belirtilerek, 6758 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca şirketin mali durumunun sürdürülebilir olmadığı gerekçesiyle oluşturulan bütünlüğün ihaleyle satışına karar verildiği görülmektedir.

21. Yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri incelendiğinde: 6758 sayılı Kanun'un 19. maddesinde maddenin yürürlüğe girdiği tarihten sonra ve olağanüstü halin devamı süresince terör örgütlerine aidiyeti, iltisakı veya irtibatı nedeniyle 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun 133. maddesi uyarınca şirketlere kayyım atanmasına karar verildiği takdirde, kayyım olarak TMSF'nin atanacağı, Kanun'un 19. maddesinin birinci ve ikinci fıkrası kapsamındaki şirketlerin, soruşturma ve kovuşturma sonuna kadar, TMSF gözetiminde, TMSF'nun atadığı yöneticiler tarafından ticari teamüllere uygun olarak ve basiretli tüccar gibi yönetileceği, bu şirketlerin mali durumu, ortaklık yapısı, piyasa koşulları veya diğer sorunları nedeniyle şirketin yahut varlıklarının veya 5271 sayılı Kanun'un 128. maddesinin onuncu fıkrasında belirtilen malvarlığı değerlerinin veya hakkında şahıs kayyımlık kararı bulunmasa dahi anılan şirket ve/veya malvarlığı değerlerinde payları bulunup aleyhlerinde mahkemece kaçak kararı verilen kişilerin bu paylarının kısmen veya tamamen satılmasına veya feshi ile tasfiyesine TMSF tarafından karar verilebileceği, satış ve tasfiye işlemlerinin ilgili şirketin yönetim/müdürler kurulu veya TMSF tarafından yerine getirileceği, satılan şirketlerin kayyımlık kararının, hisselerinin devrini müteakip Fonun talebi üzerine ilgili mahkeme veya hakimliklerce kaldırılacağı, bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasların Fon Kurulu tarafından belirleneceğinin hüküm altına alındığı; 30/06/2022 tarihli ve 2022/301 sayılı Fon Kurulu kararı ile yürürlüğe giren *"10/11/2016 tarihli ve 6758 sayılı Kanunun 19 uncu ve 20 nci Maddelerinin Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar"*ın 7. maddesinde şirketlerin mali durum, ortaklık yapısı, piyasa koşulları veya diğer sorunlar nedeniyle şirketin veya şirket varlıklarının satılmasına veya fesih ve tasfiyesine Fon Kurulu tarafından karar verilebileceği, Fon Kurulu kararında şirketin veya şirket varlıklarının satışının yönetim organı veya Fon tarafından yerine getirileceği düzenlenmiştir.

22. 5411 sayılı Kanun'un 111. maddesine göre kamu tüzel kişiliğini haiz, idari ve mali özerkliğe sahip TMSF Kurulu tarafından, 6758 sayılı Kanun'un 19. ve 20. maddeleri ile kendisine verilen görevlerin ifası kapsamında kamu gücü kullanılmak suretiyle tek taraflı irade beyanıyla ... Gıda Sanayi ve Ticaret A.Ş.ne özgülenmiş varlıkların satışına ilişkin dava konusu kararın idari nitelik taşıdığında kuşku yoktur. Ayrıca davacı vekilinin dosyada mevcut hem adli hem de idari yargıda açtığı dava dilekçelerinde TMSF Kurulu tarafından alınan söz konusu

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden 4+bSOC4 - zEdOOg2 - Tf0p92E - vYpacY= ile erişebilirsin

kararının iptalini davaya konu ettiği görülmüştür. Tüm bu sebeplerle TMSF'nin idari yetki kullanarak tesis ettiği 18/06/2022 tarihli ve 31870 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan kararının iptaline ilişkin davanın görüm ve çözümünde idari yargının görevli olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

23. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak, İstanbul 4. Asliye Ticaret Mahkemesinin yönteme aykırı başvurusunun kabulü ile İstanbul 13. İdare Mahkemesinin 31/10/2023 tarih ve E.2023/2045, K.2023/2074 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmesi gerekmiştir.

V. HÜKÜM

Açıklanan nedenlerle;

A. Davanın çözümünde İDARİ YARGI YERİNİN GÖREVLİ OLDUĞUNA,

B. İstanbul 4. Asliye Ticaret Mahkemesinin yönteme aykırı BAŞVURUSUNUN KABULÜ ile İstanbul 13. İdare Mahkemesinin 31/10/2023 tarih ve E.2023/2045, K.2023/2074 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA,

08/04/2025 tarihinde, Üye Ahmet ARSLAN'ın KARŞI OYU ve OY ÇOKLUĞU İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Rıdvan	Nilgün	Doğan	Eyüp
GÜLEÇ	TAŞ	AĞIRMAN	SARICALAR

Üye	Üye	Üye
Ahmet	Mahmut	Bilal
ARSLAN	BALLI	ÇALIŞKAN

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden 4+bSOC4 - zEdOOg2 - Tf0p92E - vYpacY= ile erişebilirsin

K A R Ş I O Y

Dava, davacının hissedarı olduğu ve TMSF'nin kayyım olarak atandığı Şirkete ait ,... Gıda Sanayi ve Ticaret A.Ş.'nin (ticari ve iktisadi bütünlüğünün) 18.06.2022 tarihli ve 31870 sayılı Resmi Gazete'de satışına ilişkin işlemin iptali istemiyle açılmıştır.

İdarî yargı mercilerinde yargısal denetimi yapılarak çözümlenecek uyuşmazlıklarda, öncelikle davaya konu işlemin İdarî bir işlem olup olmadığı hususunun, başka bir anlatımla idare hukuku kurallarına göre tesis edilen, kamu gücüne dayanılarak diğer tarafın rızasını aramaya gerek olmaksızın hukukî durumda tek yanlı irade açıklamasıyla değişiklik meydana getiren bir işlem olup olmadığının ortaya konulması gerekmektedir. İdarî makamlar tarafından tesis edilmiş olsa bile, özel hukuk hükümlerine tâbi olan işlem ve sözleşmelerden kaynaklanan uyuşmazlıkların çözümünde adlî yargı mercileri görevlidir.

4721 sayılı Türk Medenî Kanunu'nun 403. maddesinin ikinci fıkrasında kayyımın belirli işleri görmek veya malvarlığını yönetmek için atanacağı kurala bağlanmıştır. Bir tüzel kişinin gerekli organlardan yoksun kalmış olması ve yönetiminin başka yoldan sağlanamaması halinde vesayet makamı tarafından yönetim kayyımı atanacağı aynı Kanun'un 427. maddesinde belirtilmiştir. Kanun'un 'Malvarlığının yönetimi' başlıklı 460. maddesinde ise 'Kayyım bir malvarlığının yönetimi ve gözetimi ile görevlendirilmiş ise, yalnız o malvarlığının yönetim ve korunması için gerekli olan işleri yapabilir. Kayyımın, bunun dışındaki işleri yapabilmesi, temsil olunanın vereceği özel yetkiye, temsil olunan bu yetkiyi verecek durumda değilse vesayet makamının iznine bağlıdır.' hükmü yer almıştır.

Yönetim kayyımının olağan yönetim işlerini yapabilmesi, temsil olunanın vereceği özel bir yetkiye bağlı olmadığı gibi vesayet makamının da iznine bağlı değildir. Olağan yönetim işlerine; alacakların tahsil edilmesini, borçların ödenmesini, vergi beyanlarında bulunulmasını, bozulacak malların satılmasını, mevcudun korunması için önlem alınmasını örnek olarak göstermek mümkündür. Türk Medeni Kanunu'nun 462 ve 463. hükmü kapsamındaki işlerde ise yetkili vesayet dairelerinden izin alınması zorunludur.(Gençcan Ömer Uğur: Vesayet Hukuku, Ankara-2009, s.818)

Kayyım, vesayet işleriyle görevlendirilmiş olan diğer kişiler gibi bu görevini yerine getirirken iyi bir yönetimin gerektirdiği özeni göstermekle yükümlüdür. Malvarlığını yönetme yükümlülüğü kapsamında yönetim kayyımının da kayyımlığına verilen kişinin malvarlığını iyi bir yönetici gibi özenle yönetme ve yönetimle ilgili hesap tutma zorunluluğu vardır. (Gençcan Ömer Uğur: Vesayet Hukuku, Ankara-2009, s.821)

Kayyımın görevini yerine getirirken kusurlu davranışıyla sebep olduğu zararlardan sorumlu olacağı Medeni Kanun'un 467. maddesinde belirtilmiş ve açılacak olan tazminat davalarında asliye hukuk mahkemelerinin görevli olacağı Kanun'un 469. maddesinde kurala bağlanmıştır.

5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun şirket yönetimi için kayyım tayini başlıklı 133. maddesinde," (1) Suçun bir şirketin faaliyeti çerçevesinde işlenmekte olduğu hususunda kuvvetli şüphe sebeplerinin varlığı ve maddî gerçeğin ortaya çıkarılabilmesi için gerekli olması halinde; soruşturma ve kovuşturma sürecinde, hâkim veya mahkeme, şirket işlerinin yürütülmesiyle ilgili olarak kayyım atayabilir. Atama kararında, yönetim organının karar ve işlemlerinin geçerliliğinin kayyımın onayına bağlı kılındığı veya yönetim organının yetkilerinin ya da yönetim organının yetkileri ile birlikte ortaklık paylan veya menkul kıymetler idare yetkilerinin tümüyle kayyıma verildiği açıkça belirtilir. Kayyım tayinine ilişkin karar, ticaret sicili gazetesinde ve diğer uygun vasıtalarla ilan olunur.

(2) Hâkim veya mahkemenin kayyım hakkında takdir etmiş bulunduğu ücret, şirket bütçesinden karşılanır. Ancak, soruşturma veya kovuşturma konusu suçtan dolayı kovuşturmaya yer olmadığı veya beraat kararının verilmesi halinde; ücret olarak şirket bütçesinden ödenen paranın tamamı, kanunî faiziyle birlikte Devlet Hâzinesinden karşılanır.

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden 4+bSOC4 - zEdOOg2 - Tf0p92E - vYpacY= ile erişebilirsin

(3) İlgililer, atanan kayyımın işlemlerine karşı, görevli mahkemeye 22/11/2001 tarihli ve 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu ve 29/06/1956 tarihli ve 6762 sayılı Türk Ticaret Kanunu hükümlerine göre başvurabilirler."... hükmü yer almıştır.

Dava konusu işlemlerin tesis edildiği tarihte yürürlükte bulunan hâliyle 6758 sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabul Edilmesine Dair Kanun'un 19. maddesinde, (1) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce terör örgütlerine aidiyeti, iltisakı veya irtibatı nedeniyle 04/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun 133 üncü maddesi uyarınca kayyım atanmasına karar verilen şirketlerde görev yapan kayyımların yetkileri, hâkim veya mahkeme tarafından Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna devredilir ve devirle birlikte kayyımların görevleri sona erer.

(2) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten sonra ve olağanüstü halin devamı süresince terör örgütlerine aidiyeti, iltisakı veya irtibatı nedeniyle Ceza Muhakemesi Kanununun 133 üncü maddesi uyarınca şirketlere ve bu Kanun Hükmünde Kararnamenin 13 üncü maddesi uyarınca varlıklara kayyım atanmasına karar verildiği takdirde, kayyım olarak Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu atanır.

(3) 20/07/2016 tarihli ve 2016/9064 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla ülke genelinde ilan edilen olağanüstü hal kapsamında yürürlüğe konulan kanun hükmünde kararnameler gereğince kapatılan ve Vakıflar Genel Müdürlüğüne veya Hâzineye devredilen şirketler hariç olmak üzere; birinci ve ikinci fıkra kapsamındaki şirketlerin mali durumu, ortaklık yapısı, diğer sorunları veya piyasa koşulları nedeniyle mevcut halin sürdürülebilir olmadığının Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu tarafından tespit edilmesi durumunda, Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu şirketin yahut varlıklarının veya bu Kanun Hükmünde Kararnamenin 13. maddesinde belirtilen varlıkların satılmasına veya feshi ile tasfiyesine karar verebilir. Satış ve tasfiye işlemleri Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu tarafından yerine getirilir. Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonunun ilişkili olduğu Bakan onayıyla belirlenir.

(4) Üçüncü fıkra kapsamında gerçekleştirilen varlık ve mal varlığı değeri satışlarına bağlı olarak elde edilen gelirden borçlar ödendikten sonra kalan tutar, şirket işlerinde kullanılabilir. Üçüncü fıkra kapsamında gerçekleştirilen fesih ve tasfiye işlemleri sonunda borçlar ödendikten sonra kalan tutar, yargılamanın kesin hükümle sonuçlandırılmasına kadar bir kamu bankasında açılan hesapta nemalandırılır.(...)" hükmü yer almıştır.

Aynı Kanun'un 20. maddesinde ise, "(1)19/10/2005 tarihli ve 5411 sayılı Bankacılık Kanunu ile temettü hariç ortaklık hakları ile yönetim ve denetimi Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu tarafından devralınan şirketler ve bunların varlıkları ile ilgili olarak Fona verilen yetkiler, bu Kanun Hükmünde Kararname ile Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna verilen kayyımlık görevi ile satış veya tasfiye işlemlerinde, bu şirketlerin yahut bunların sahiplerinin Fona borçlu olup olmadığına ve varlıkları üzerinde Fon haczi bulunup bulunmadığına bakılmaksızın kıyasen uygulanır. (...) Şirketlerin tasfiye işlemlerini yürütmek üzere Fon Kurulu tarafından görevlendirilen tasfiye komisyonu, adlî işlemler veya davalar bakımından taraf ehliyetine sahiptir. Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonunun kayyım olarak atandığı şirketlerin ya da bunların varlıklarının bu madde kapsamında satışından elde edilecek tutarlar yargılamanın kesin hükümle sonuçlandırılmasına kadar bir hesapta nemalandırılır.

(2) Şirket varlıklarının ticârî iktisâdı bütünlük yoluyla satışına karar verilmesi halinde Fon Kurulu, geçmiş dönem borçlarını, bu borçların FETÖ/PDY terör örgütüne aidiyeti, iltisakı veya irtibatı olmayan kişilerle gerçek mal veya hizmet ilişkisine dayanması şartıyla ihale bedelinden ödemeye veya ihale alıcısına ödettirmeye yetkilidir.

(3) Bu madde hükümleri, kapatılan kurum, kuruluş, özel radyo ve televizyonlar, gazete, dergi, yayınevi ve dağıtım kanallarının veya bunların bağlı olduğu şirketlerin Hazine tarafından devralınan varlıklarının satış ve tasfiyesini teminen Maliye Bakanlığınca Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna devredilmesi durumunda da uygulanır. Devredilen varlıkların satışından elde edilen tutarlar Maliye Bakanlığına aktarılır." kuralına yer verilmiştir.

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden 4+bSOC4 - zEdOOg2 - Tf0p92E - vYpacY= ile erişebilirsin

5411 sayılı Bankacılık Kanunu'nun 134. maddesinin beşinci fıkrasında, Fon alacaklarının tahsilini teminen, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri uyarınca haczedilen aktif değerler ile lisans, ruhsat ve imtiyaz sözleşmelerinden doğan haklar ve bu varlıkların feri veya mütemmim cüzü niteliğindeki sözleşmelerden doğan, ancak başlı başına İktisadî değeri olmayanlar da dahil olmak üzere diğer tüm hak ve varlıkları bir araya getirerek, ticarî ve İktisadî bütünlük oluşturarak alıcısına geçişini sağlayacak şekilde satışına, hacizli malların birden fazla borçluya ait olması ve/veya birden fazla alacaklının haczi olması hâlinde de satışı yaptırmaya, ihale bedelinin ödenme şeklini, para birimini, alıcıların sahip olması gereken şartları, ödeme tarihini ve ihalenin sair usûl ve esasları ile satış şartlarını 6183 sayılı Kanun hükümlerine bağlı olmaksızın belirlemeye, satışa konu ticarî ve İktisadî bütünlüğü alacağına mahsuben satın almaya, satışa konu varlıkların ait olduğu şirketlerin teknik bilgi, yazılım, donanım, ekipman, mal ve hizmet ahırımdan doğan geçmiş dönem borçlarını ihale bedelinden ödemeye veya ihale alıcısına ödetmeye Fon Kurulu'nun yetkili olduğu ifade edilmiştir.

Aktarılan mevzuatın değerlendirilmesinden; Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 133. maddesi uyarınca suçun bir şirketin faaliyeti çerçevesinde işlenmekte olduğu hususunda kuvvetli şüphe sebeplerinin varlığı ve maddî gerçeğin ortaya çıkarılabilmesi için gerekli olması halinde; soruşturma ve kovuşturma sürecinde, hâkim veya mahkemenin şirket işlerinin yürütülmesiyle ilgili olarak kayyım atayabileceği, 6758 sayılı Kanun'un 19. maddesi gereğince Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 133. maddesi uyarınca şirketlere kayyım atanmasına karar verildiği takdirde, kayyım olarak Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu'nun atanacağı, Fon'un kayyımlık görevi ile satış veya tasfiye işlemlerinde 5411 sayılı Bankacılık Kanunu ile ilgili yetkilerini kıyasen uygulayabileceği, kayyımın işlemlerine karşı ilgililer tarafından görevli mahkemeye Türk Medeni Kanunu ve Türk Ticaret Kanunu hükümlerine göre başvurulabileceği anlaşılmaktadır.

Dosyanın ve ilgili mevzuatın bir bütün olarak incelenip değerlendirilmesinden,; davacının hissedarı olduğu şirkete Acıpayam Sulh Ceza Hakimliği'nin 09/12/2016 tarih ve 2016/509 D.İş sayılı kararı ile davalı idarenin kayyım olarak atanmasına karar verildiği, Denizli 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nin E:2017/123 sayılı esasına kayden açılan davada verilen 10/12/2018 tarihli ek kararla davalı idarenin kayyımlık yetkisinin kaldırılmasına karar verildiği, anılan dava dosyasında verilen 19/12/2018 tarihli karar ile kayyım olarak Denizli Defterdarı A.S, Denizli Barosu avukatlarından Av. R.A ve Yeminli Mali Müşavir K.Ç'in atandığı, anılan dava dosyasında verilen 02/01/2019 tarihli kararla ise aynı mahkemece verilen 19/12/2018 tarihli kararın kaldırılarak kayyım olarak tekrar Fon'un atandığı, 5411 sayılı Bankacılık Kanunu'nun 134. maddesi uyarınca şirkete ait tüm mal, hak ve varlıkların bir araya getirilmesi suretiyle "... Gıda Ticari ve İktisadi Bütünlüğü"nün oluşturulduğu, Fon Kurulu'nun ticarî ve iktisadî bütünlüğün satışına ilişkin 25/07/2019 tarih ve 2019/399 sayılı kararında, şirketin 2017 ve 2018 yıllarını yüksek tutarda kur zararı ve finansman giderinin etkisiyle zarar ile kapattığı belirtilerek 6758 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca şirketin mali durumunun sürdürülebilir olmadığı gerekçesiyle oluşturulan bütünlüğün ihaleyle satışına karar verildiği görülmektedir.

5411 sayılı Kanun'un 111. maddesine göre kamu tüzel kişiliğini haiz, idari ve mali özerkliğe sahip TMSF Kurulu tarafından, 6758 sayılı Kanun'un 19. ve 20. maddeleri ile kendisine verilen görevlerin ifası kapsamında; davalı idarenin kayyım sıfatıyla yönettiği şirketlerin hak ve taraf ehliyetlerini koruduğu, anılan şirketlere ilişkin olarak kayyımın ticârî gerekliliklere göre gerçekleştirdiği iş ve işlemlerin İdarî işlem veya eylem nitelinde olmadığı, kayyım sıfatıyla ticârî kural ve teamüllere dayanılarak tesis edilen işlemlerde kamu yararının değil ticârî faaliyet gereklerinin esas alındığı ve kayyım işlemlerinin idare hukuku ilkelerine göre değil ticaret hukuku ilkelerine göre tesis edildiği ve davalı idarenin kayyımı olduğu şirketlere ilişkin olarak 6758 sayılı Kanun'un 20. maddesi uyarınca 5411 sayılı Bankacılık Kanunu'ndan kaynaklanan yetkilerini kayyımlık görevi ile satış veya tasfiye işlemlerinde kıyasen uygulayabilmesinin kayyımlık sıfatını ve uyuşmazlığın özel hukuka ilişkin olma niteliğini etkilemediği anlaşıldığından, uyuşmazlığın esas itibarıyla Türk Medenî Kanununda düzenlenen

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden 4+bSOC4 - zEdOOg2 - Tf0p92E - vYpacY= ile erişebilirsin

kayyımlık görevinin nasıl îfâ edileceğine dair ilke ve kurallar ile Türk Ticaret Kanunu hükümleri dikkate alınmak suretiyle adlî yargı yerlerince çözümlenmesi gerektiği sonucuna varılmıştır.

Bu itibarla, uyuşmazlığın çözümünde adli yargı yerlerinin görevli bulunduğundan uyuşmazlığın çözümünde idari yargı yerlerini görevli kabul eden aksi yöndeki çoğunluk kararına katılmıyorum.

Üye
Ahmet ARSLAN

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden 4+bSOC4 - zEdOOg2 - Tf0p92E - vYpacY= ile erişebilirsin